

Petit assaig crític musical

Per ALFONS MARSOL

La Música és tan antiga com l'home, si es comprèn per música l'emissió d'una o varies tonalitats, sense cap regla; perquè l'home, al moment de respirar, ha tingut sensacions i el seu primer crit és l'expressió del seu sentir, essent la música la personificació del sentiment de l'individu.

A l'edat de Pedra, com que l'home restava en un estat primitiu, amb el seu esperit salvatge, ple d'inquietuds en la seva lluita per l'existència, no era de raó que la música sortís de l'estat rudimentari en què vivia el món.

Fins a l'Edat Mitjana l'art musical no es va veure reconegut degudament, no essent considerat, no obstant, en tota la seva grandesa, fins l'època del Renaixement Alemany (1700 1890).

Wagner, Beethoven, Bach, Schubert, Mozart, Listz, entre altres, foren els més grans compositors de dita època i la posteritat ha reconegut la seva grandesa posant les seves obres a una alçària que, per ara, ningú no ha pogut assolir.

La Música esdevé marcada en dues tendències verament diferents en la seva aplicació, pel sentiment religiós i artístic de l'home; música litúrgica i música profana.

La Música litúrgica, com el seu nom entreveu, és la que s'executa en el culte religiós, no solament del culte catòlic, sinó de totes les religions del món, essent, no obstant, el repertori del culte catòlic, el més important, tant en qualitat com en quantitat, puix els més grans mestres, entre altres: Häendel, Bach, Listz, Gounod, etc., han contribuït a enriquir-lo amb pàgines musicals inspiradíssimes.

La Música profana té diferents caires molt semblants i de diferent aplicació cada un d'ells; la música de concerts, la música teatral

i la música de ballables i cançons, són les tres branques en què s'enclou la música profana, essent la branca més potent, la música teatral. La Música de concerts, tot i tenir un repertori molt nodrid i inspiradíssim, propi només per a concerts, seria migrat si en les grans audicions concertals, els directors d'orquestra no intercolessin fragments d'obres teatrals, convenientment arrançades per a gran orquestra.

Les nostres benemèrites institucions orquestrals, com l'orquestra Pau Casals, la Banda Municipal de Barcelona, la Simfònica de Madrid, així com també les grans institucions d'arreu del món, inclouen quasi sempre (per no dir sempre) en els seus grans programes, una o més obres teatrals.

La Música teatral és la font inspiradíssima d'on raja l'instint creador dels més grans mestres de la música.

Amb la Música de ballables i cançons, passa igualment el que amb la música de concerts; que tot i tenir un repertori propi molt extens, ha de recórrer quasi sempre a ballables i cançons d'obres teatrals.

D'alguns anys ençà, la música de ballables s'ha apartat en el seu caire melòdic, modernitzant-se (?) d'una manera estranya. Hi ha qui creu que tots aquests modernismes del jazz, porten originalitat i avenç musical. Jo penso que tot és producte de l'ambient en què vivim; ambient materialitzat i substituït, que només rendeix culte al vici, a la depravació i en nostre país, per desgràcia, a tot el que és exòtic.

Tinc la fe, no obstant, que la música, quan el sentiment de l'home no estigui tan esclavitzat pel mitjà en què vivim, seguirà el seu curs ascensional, interromput de molt temps ençà.